



ВА 205

ПЛАНИРАНЕ И ПРОГНОЗИРАНЕ

Приета: прот. №14/26.05.2016г.

Лектор: Доц.д-р Г.Милчева

АНОТАЦИЯ

Обучението по учебната дисциплина има за цел формиране на знания за същността на процеса на планиране в бизнес организациите. В рамките на учебната дисциплина студентите се запознават със същността, методологията и използваните методи за разработване на стратегически план на стратегическа бизнес единица, както и със същността и методологията за разработване на маркетингов план, план за иновациите, план за производството, план за финансите и план за човешките ресурси. Изучаването на учебната дисциплина допринася за формиране на умения за стратегически анализ на външната среда, за вътрешен анализ, за разработване на стратегически план на стратегическа бизнес единица, както и за разбиране на същността и етапите на разработване на маркетингов план, план за иновациите, план за производството, план за финансите и план за човешките ресурси.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Основна цел на обучението по дисциплината е формирането на знания и разбиране за методологията и методите, използвани при планирането в стратегическите бизнес единици в съвременните условия, както и за тяхното практическо прилагане съобразно спецификата на съответната стратегическа бизнес единица. По-конкретно, студентите трябва:

- да разбират същността и етапите на процеса на планиране в стратегическата бизнес единица;
- да разбират ролята и мястото на прогнозирането при разработването на плановете на стратегическата бизнес единица;
- да познават еволюцията на системите за планиране;
- да разбират методологията и методите за разработване на стратегически план на стратегическа бизнес единица;
- да разбират същността на двата основни подхода към разработване на стратегия на фирмата - структурния подход на М.Портър и ресурсно-базиращия възглед за стратегията на фирмата;
- да разбират методологията и методите за разработване на маркетингов план, план за иновациите, план за производството, план за финансите, план за човешките ресурси на стратегическа бизнес единица;
- да разбират предимствата от използване на ERP система при планиране на ресурсите на фирмата.

ПРЕДПОСТАВКИ

Дисциплината разглежда подробно една от функциите на управление, затова изискванията за предварително изучаване на други дисциплини са: макроикономика, микроикономика, основи на управлението.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

Специалност	статут	кредити	редовно обучение				заочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	общ
Финанси	Задължителна	6	30	30		60	30		30	
Счетоводство и контрол	Задължителна	6	30	30		60	30		30	
Маркетинг	Задължителна	6	30	30		60	30		30	
Бизнес администрация	Задължителна	6	30	30		60	30		30	
Международни икономически отношения	Задължителна	6	30	30		60	30		30	
Икономика и маркетинг на туризма	Задължителна	6	30	30		60	30		30	

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

Тема 1. Планирането и прогнозирането в управлението на бизнес организацията. Критерии за разграничение между планиране и прогнозиране.

Видове планове.

Видове прогнози. Подходи и методи за разработване на прогнозите.

Тема 2. Еволюция на системите за планиране.

Еволюция на външната среда и промяна в задачите и вътрешната среда на фирмата.

Оценка на турбулентността (нестабилността) на външната среда на фирмата.

Фактори, влияещи върху еволюцията на управленските системи в т.ч. на системите за планиране на фирмата.

Основни управленски системи (в т.ч. системи за планиране) на фирмата - видове, кратка характеристика, предположения. Избор на система за управление на фирмата.

Тема 3. Същност на стратегията и на стратегическото планиране.

Видове стратегии. Стратегии на растеж. Генерични конкурентни стратегии. Корпоративна стратегия (стратегия на диверсифицирана фирма или на мултибизнес фирма), стратегия на стратегическа бизнес единица, функционални стратегии.

Тема 4. Стратегически план на стратегическа бизнес единица (СБЕ).

Същност на стратегията на стратегическата бизнес единица. Процесът на разработване на стратегия на стратегическа бизнес единица.

Тема 5. Анализ на външната среда при разработване на стратегия на стратегическа бизнес единица.

Оценка на привлекателността на отрасъла. Обща характеристика на състоянието на отрасъла – размер на пазара, обхват на конкуренцията, темп на растеж на продажбите, възможности за икономии от мащаба, отраслови показатели за рентабилност и други характеристики на отрасъла.

Работна рамка на М. Портър за анализ на структурата на отрасъла.

Ключови фактори за успех.

Анализ на конкурентите.

Анализ на стратегическите групи.

Оценка на перспективите за развитието на отрасъла. ПЕСТ анализ - промени в политическите, икономическите, социокултурните и технологичните фактори, влияещи върху перспективите за развитието на отрасъла. Движещи сили.

Обща оценка на привлекателността на отрасъла и на перспективите за развитие на отрасъла.

Благоприятни и неблагоприятни фактори. Особени проблеми.

Тема 6. Вътрешен анализ на стратегическата бизнес единица.

Пазарна позиция и финансово състояние на стратегическата бизнес единица през текущия период. Идентифициране и оценка на фактическата стратегия.

Верига на стойността. Конкурентно предимство.

Тема 7. Генерични конкурентни стратегии.

Генерични конкурентни стратегии – същност и видове. Стратегия разходно лидерство, стратегия диференциация, стратегия фокус.

Условия за реализация на отделните генерични конкурентни стратегии.

Тема 8. Ресурсно-базираният възглед за фирмата и разработването на стратегия на стратегическа бизнес единица.

Тема 9. SWOT анализ.

Разкриване на възможностите и заплахите, на силните и слабите страни. Формиране на стратегически алтернативи. Оценка на стратегическите алтернативи. Избор на стратегически алтернативи.

Тема 10. Използване на портфейлни методи при разработване на стратегия на стратегическа бизнес единица.

Тема 11. Планиране на маркетинга.

Маркетингов план – същност, взаимовръзки с другите функционални планове на фирмата.

Основни етапи на разработването на маркетинговия план.

Прогнозиране на продажбите.

Тема 12. Планиране на иновациите.

План за иновациите - същност, взаимовръзки с другите функционални планове на фирмата.

Технологична концепция.

Разработване на иновационна стратегия.

Разработване на план за иновациите.

Оценка на иновационните проекти. Избор на портфейл от иновационни проекти.

Планиране на изпълнението на иновационните проекти.

Тема 13. Планиране на производството.

План за производството – същност, взаимовръзки с другите функционални планове на фирмата.

Стратегическо планиране на производствените мощности.

Агрегатно планиране.

Планиране на потребностите от материали.

Тема 14. Планиране на финансите.

План за финансите – същност, взаимовръзки с другите функционални планове на фирмата.

Бюджетите като финансов план на фирмата. Видове бюджети. Разработване на бюджети – основни етапи.

Тема 15. Планиране на човешките ресурси.

План за човешките ресурси – същност, взаимовръзки с другите функционални планове на фирмата.

Планиране на потребностите от човешки ресурси.

ПЛАНИРАНИ УЧЕБНИ ДЕЙНОСТИ И МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ

Използват се интерактивни и традиционни методи на обучение – работа в групи, мозъчна атака, дискусии, разработване на курсова задача.

Студентите от редовно обучение под ръководството на преподавателя, водещ семинарните занятия, разработват самостоятелно или по групи от двама до трима човека курсова задача с цел да придобият умения за използване на ERP система - DYNAMICS NAV при планирането на ресурсите на фирмата.

Студентите от задочно обучение по желание могат да направят SWOT анализ на базата на предоставен казус.

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Работата на всеки студент през семестъра се оценява с текуща оценка. Текущата оценка се получава на базата на оценката от един тест и оценката на разработената курсова задача. Върху текущата оценка оказва влияние и участието при обсъждането на казусите и решаването на тестовете по съответната тема в рамките на семинарните занятия.

Семестриалният изпит е изпитен тест. При формирането на крайната оценка освен резултата от семестриалния изпит се има предвид и текущата оценка.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Владимирова К., Ст. Тонкова и др., Прогнозиране и стратегическо планиране, С., Изд.комплекс - УНСС, 2012.
2. Славова Ир., Планиране и прогнозиране, С., Нов български университет, 2012.
3. Славова Ир., Й. Банкова, Въведение в планирането и прогнозирането, С., УИ „Стопанство”, 2012.
4. Портър М., Конкурентна стратегия. Техники за анализ на индустрии и конкуренти. С., Класика и стил, 2010 .
5. Милчева Г., Стратегическо управление, С., Авангард прима, 2011.
6. Kotler Ph., Kotler on Marketing: How to Create, Win and Dominate Markets, Free Press, 2014.
7. Андронов Е., М., Александрова, Управление на операциите в производството и услугите, С., Университетско издателство «Стопанство», 2009.
8. Н. Николова, Принципи на корпоративните финанси, С., Ciela, 2012.
9. Shim J., J. Siegel, Budgeting Basics and Beyond, Fourth Edition, Wiley, 2011.
10. Ламбовска М., Бюджетно управление на стопанската организация, Габрово, ЕКС-ПРЕС, 2008.
11. Armstrong M., Armstrong's Handbook of Human Resource Management Practice, 13th Edition, Kogan Page, 2014.



ИЗПИТЕН ВЪПРОСНИК

ВА 205

ПЛАНИРАНЕ И ПРОГНОЗИРАНЕ

Лектор: Доц.д-р Г.Милчева

Тема 1. Планирането и прогнозирането в управлението на бизнес организацията. Критерии за разграничение между планиране и прогнозиране.

Видове планове.

Видове прогнози. Подходи и методи за разработване на прогнозите.

Тема 2. Еволюция на системите за планиране.

Еволюция на външната среда и промяна в задачите и вътрешната среда на фирмата.

Оценка на турбулентността (нестабилността) на външната среда на фирмата.

Фактори, влияещи върху еволюцията на управленските системи в т.ч. на системите за планиране на фирмата.

Основни управленски системи (в т.ч. системи за планиране) на фирмата - видове, кратка характеристика, предположения. Избор на система за управление на фирмата.

Тема 3. Същност на стратегията и на стратегическото планиране.

Видове стратегии. Стратегии на растеж. Генерични конкурентни стратегии. Корпоративна стратегия (стратегия на диверсифицирана фирма или на мултибизнес фирма), стратегия на стратегическа бизнес единица, функционални стратегии.

Тема 4. Стратегически план на стратегическа бизнес единица (СБЕ).

Същност на стратегията на стратегическата бизнес единица. Процесът на разработване на стратегия на стратегическа бизнес единица.

Тема 5. Анализ на външната среда при разработване на стратегия на стратегическа бизнес единица.

Оценка на привлекателността на отрасъла. Обща характеристика на състоянието на отрасъла – размер на пазара, обхват на конкуренцията, темп на растеж на продажбите, възможности за икономии от мащаба, отраслови показатели за рентабилност и други характеристики на отрасъла.

Работна рамка на М. Портър за анализ на структурата на отрасъла.

Ключови фактори за успех.

Анализ на конкурентите.

Анализ на стратегическите групи.

Оценка на перспективите за развитието на отрасъла. ПЕСТ анализ - промени в политическите, икономическите, социокултурните и технологичните фактори, влияещи върху перспективите за развитието на отрасъла. Движещи сили.

Обща оценка на привлекателността на отрасъла и на перспективите за развитие на отрасъла.

Благоприятни и неблагоприятни фактори. Особени проблеми.

Тема 6. Вътрешен анализ на стратегическата бизнес единица.

Пазарна позиция и финансово състояние на стратегическата бизнес единица през текущия период. Идентифициране и оценка на фактичката стратегия.

Верига на стойността. Конкурентно предимство.

Тема 7. Генерични конкурентни стратегии.

Генерични конкурентни стратегии – същност и видове. Стратегия разходно лидерство, стратегия диференциация, стратегия фокус.

Условия за реализация на отделните генерични конкурентни стратегии.

Тема 8. Ресурсно-базираният възглед за фирмата и разработването на стратегия на стратегическа бизнес единица.

Тема 9. SWOT анализ.

Разкриване на възможностите и заплахите, на силните и слабите страни. Формиране на стратегически алтернативи. Оценка на стратегическите алтернативи. Избор на стратегически алтернативи.

Тема 10. Използване на портфейлни методи при разработване на стратегия на стратегическа бизнес единица.

Тема 11. Планиране на маркетинга.

Маркетингов план – същност, взаимовръзки с другите функционални планове на фирмата.

Основни етапи на разработването на маркетинговия план.

Прогнозиране на продажбите.

Тема 12. Планиране на иновациите.

План за иновациите - същност, взаимовръзки с другите функционални планове на фирмата.

Технологична концепция.

Разработване на иновационна стратегия.

Разработване на план за иновациите.

Оценка на иновационните проекти. Избор на портфейл от иновационни проекти.

Планиране на изпълнението на иновационните проекти.

Тема 13. Планиране на производството.

План за производството – същност, взаимовръзки с другите функционални планове на фирмата.

Стратегическо планиране на производствените мощности.

Агрегатно планиране.

Планиране на потребностите от материали.

Тема 14. Планиране на финансите.

План за финансите – същност, взаимовръзки с другите функционални планове на фирмата.

Бюджетите като финансов план на фирмата. Видове бюджети. Разработване на бюджети – основни етапи.

Тема 15. Планиране на човешките ресурси.

План за човешките ресурси – същност, взаимовръзки с другите функционални планове на фирмата.

Планиране на потребностите от човешки ресурси.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Владимирова К., Ст. Тонкова и др., Прогнозиране и стратегическо планиране, С., Изд.комплекс - УНСС, 2012.
2. Славова Ир., Планиране и прогнозиране, С., Нов български университет, 2012.

3. Славова Ир., Й. Банкова, Въведение в планирането и прогнозирането, С., УИ „Стопанство”, 2012.
4. Портър М., Конкурентна стратегия. Техники за анализ на индустрии и конкуренти. С., Класика и стил, 2010 .
5. Милчева Г., Стратегическо управление, С., Авангард прима, 2011.
6. Kotler Ph., Kotler on Marketing: How to Create, Win and Dominate Markets, Free Press, 2014.
7. Андронов Е., М., Александрова, Управление на операциите в производството и услугите, С., Университетско издателство «Стопанство», 2009.
8. Н. Николова, Принципи на корпоративните финанси, С., Ciela, 2012.
9. Shim J., J. Siegel, Budgeting Basics and Beyond, Fourth Edition, Wiley, 2011.
10. Ламбовска М., Бюджетно управление на стопанската организация, Габрово, ЕКС-ПРЕС, 2008.
11. Armstrong M., Armstrong's Handbook of Human Resource Management Practice, 13th Edition, Kogan Page, 2014.